

Nr 44

Lagutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973: 167 angående förslag till lag om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.

I propositionen 1973: 167 har Kungl. Maj:t (justitiedepartementet) under återopande av utdrag ur lagrådets protokoll föreslagit riksdagen att anta i propositionen framlagda förslag till

1. Lag om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.
2. Lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 1)
3. Lag om ändring i konkurslagen (1921: 225)
4. Lag om ändring i jordabalken.
5. lag om ändring i sjölagen (1891: 35 s. 1),
6. lag om ändring i uppbördsförordningen (1953: 272).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag till sådana ändringar i den exekutionsrättsliga lagstiftningen som betingas av det tidigare i år genom prop. 1973: 42 framlagda förslaget till ändringar i sjölagen (1891: 35 s. 1) m. m. Samtidigt som lagstiftningen om fartygsexekution anpassas till sjölagen, särskilt till dess nya panträttssystem, reformeras bestämmelserna i syfte att skapa ett modernt förfarande vid fartygsexekution. Förslaget bygger på lagberedningens betänkande (SOU 1971: 45) Utsökningsrätt, Exekutiv försäljning av fartyg m. m.

Vid exekution i fartyg kommer enligt förslaget förfarandet i fortsättningen att följa antingen ett mera komplicerat eller också ett enklare regelsystem. Det förra skall användas vid exekution i skepp och skeppsbygge som är registrerat i Sverige eller i annat land. Det senare åter skall användas vid exekution i övriga fartyg.

Det är i synnerhet förfarandet vid exekution i registrerad egendom som omgestaltas i förslaget. Bland de många nyheterna vid sådan exekution märks främst att egendomen kan utmätas även om den inte är tillgänglig vid utmätningstillfället. Regeln härom gäller emellertid endast om egendomen är registrerad här i riket. En annan nyhet är att den s. k. täckningsprincipen införs. Denna innebär att försäljning får ske endast om alla fordringar som har företräde framför exekutionsfordringen samt kostnaden för förfarandet blir täckta. En tredje nyhet är att den som gör exekutivt förvärv av registrerad skeppsegendom i princip får behålla egendomen även om det skulle visa sig att gäldenären inte var rätt ägare. Den stärkta ställningen för den som gör exekutivt förvärv föreslås f. ö. skola gälla även vid exekution i fast egendom.

Förslaget ingår som en etapp i arbetet på en utsökningsbalk. Bestämmelserna är utformade så att de väl låter sig införlivas i ett nyiligen framlagt förslag till en sådan balk (SOU 1973: 22).

1 Förslag till

Lag om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 § Utmätt skepp, som är infört i skeppsregistret, säljes av överexekutor. Försäljningen skall ske på offentlig auktion.

Med registrerat skepp likställes i denna lag skeppsbygge, som är infört i skeppsbyggnadsregistret.

Bestämmelserna i denna lag är även tillämpliga på egendom som utom riket är införd i register som motsvarar skepps- eller skeppsbyggnadsregistret, om ej annat följer av vad som är särskilt föreskrivet.

2 § Vad i denna lag sägs om utmätt skepp gäller i tillämpliga delar även när skepp skall säljas exekutivt under konkurs eller när skepp enligt 10 § andra stycket sjölagen (1891: 35 s. 1) skall säljas exekutivt på begäran av ägaren.

3 § Utmätt skepp bör säljas inom fyra månader från utmätningen, om ej hinder möter eller anstånd beviljas enligt andra stycket.

Anstånd med försäljningen får beviljas på begäran av utmätningssökanden eller ägaren. På begäran av ägaren får anstånd beviljas endast om sökanden medger det eller särskilda skäl till anstånd föreligger.

4 § Borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av det utmätta skeppets försäljning får utlösa sökanden. Han träder därigenom i sökandens ställe.

Den som vill utlösa sökanden skall, innan skeppet sålts, till överexekutor betala sökandens fordran och kostnad för vilken denne svarar.

5 § Hör skeppet till konkursbo, kan förvaltaren, om arvode eller annan kostnad för skeppets förvaltning under konkursen skall utgå ur skeppet, begära att skeppet säljes för den fordringen.

Borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning, retentionsrätt eller förmånsrätt enligt 10, 11 eller 12 § förmånsrättslagen (1970: 979), kan begära att skepp som hör till konkursbo säljes för hans fordran, om hans rätt till betalning ur skeppet är ostridig eller styrkes. Om borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt, framställt sådan begäran, får förfarandet ej nedläggas därför att frågan om försäljning för konkursboets räkning förfaller.

Borgenär vars fordran är förenad med sjöpanträtt har i fråga om utmätt skepp som ej hör till konkursbo samma befogenhet som enligt andra stycket. Begagnar han sig därav, får förfarandet ej nedläggas därför att frågan om försäljning för utmätningssökandens fordran förfaller.

Bestämmelserna i 4 § äger motsvarande tillämpning i fråga om rätt att utlösa konkursbo eller borgenär som begärt att skeppet säljes för fordran som anges ovan.

6 § Auktion skall kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kungörelsen skall innehålla uppgift om sammanträde för fördelning av köpeskillingen.

Innehavare av fordran som bör iakttas vid auktionen skall i kungörelsen uppmanas att anmäla sin rätt till överexekutor senast vid auktionen.

7 § Minst trettio dagar före auktionen skall underrättelser om försäljningen sändas till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt. Blir sådan borgenär känd senare, skall underrättelse genast sändas till honom. Har registermyndigheten uppgift om adress, skall den användas. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

8 § Har auktionen ej blivit utlyst så som angivits i 6 och 7 §§, skall den inställas och ny tid utsättas, om bristen är väsentlig och ej kan avhjälpas på annat sätt.

9 § Vid början av auktionen skall lämnas en kortfattad redogörelse för innehållet i handlingarna och för vidtagna åtgärder. Innehavare av fordran som bör iakttas vid auktionen skall uppmanas att anmäla den. Har sådan fordran anmälts hos överexekutor före auktionen, skall det meddelas.

Närvarande sakägare skall beredas tillfälle att yttra sig om anmälda anspråk och de villkor som skall gälla för försäljningen.

När förhandlingen avslutats, upprättas sakägarförteckning.

10 § I sakägarförteckningen upptages, förutom exekutionsfordringen, fordran som är förenad med sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt samt kostnaden för förfarandet.

Om skeppet hör till konkursbo, upptages även arvode och annan kostnad för skeppets förvaltning under konkursen. Är skeppet därjämte utmätt, upptages fordran som skall utgå med förmånsrätt enligt 10, 11 eller 12 § förmånsrättslagen (1970: 979).

Med fordran som är förenad med panträtt på grund av inteckning avses även fordran för vilken skepp tagits i anspråk enligt 91 a § 3 mom. utsökningslagen (1877: 31 s. 1) samt rätt till betalning på grund av ägarhypotek.

11 § Fordringarna upptages efter det företräde som gäller enligt lag. Kostnaden för förfarandet upptages närmast före exekutionsfordringen.

Ränta och annan biförpliktelse upptages före fordringens kapitalbelopp, om ej borgenären yrkar annat.

Fordran upptages i förteckningen även om den är beroende av villkor eller tvistig. Är panträtt för fordran beroende av att sökt inteckning beviljas, upptages fordringen med det företräde som tillkommer den, om inteckningen beviljas.

När försäljning begärts av förvaltaren i konkurs, anses konkursboet som sökande utan förmånsrätt, om ej annat följer av 5 §.

12 § Fordran upptages med det belopp till vilket den beräknas uppgå den dag då fördelningssammanträde skall äga rum. Beträffande

fordran med sjöpanträtt skall iakttagas vad som föreskrives i 249 § andra stycket andra punkten sjölagen (1891: 35 s. 1). Panträtt på grund av inteckning får ej åtnjutas för mer än pantbrevets belopp jämte tillägg enligt 264 § sjölagen. Understiger fordringen pantbrevets belopp, upptages återstoden som ägarhypotek.

Om i skeppet gäller pantbrev som ej innehaves av ägaren och någon fordran för vilken pantbrevet utgör säkerhet ej blivit anmäld, upptages pantbrevets belopp och ett till tio procent av detta belopp beräknat tillägg.

Ägarhypotek upptages utan tillägg enligt 264 § sjölagen.

Fordran, som ej är förfallen till betalning och icke löper med ränta före förfallodagen, upptages med det belopp som efter fem procents årlig ränta utgör fordringens värde den dag då fördelningssammanträde skall äga rum. Motsvarande gäller, om utfäst ränta är lägre än fem procent.

13 § I övrigt anges i sakägarförteckningen

1. sammanlagda beloppet av fordringar med bättre rätt än exekutionsfordringen och kostnaden för förfarandet (skyddsbeloppet) samt vilka fordringar som är skyddade,

2. det lägsta bud som måste avges för att skeppet enligt 14 § skall få säljas,

3. betalningsvillkoren.

14 § Vid försäljningen skall skyddsbeloppet täckas av köpeskillingen för skeppet och andra medel som finns att tillgå.

15 § Köpeskillingen skall betalas kontant. Efter medgivande av borgenär vars fordran enligt sakägarförteckningen är förenad med panträtt på grund av inteckning får dock vad som faller inom köpeskillingen och pantbrevets belopp innestå i avräkning på köpeskillingen, om det ej är fråga om sådan fordran som avses i 11 § tredje stycket.

I sakägarförteckningen skall anmärkas, om fordran ej får innestå.

16 § Den som ropar in skeppet är skyldig att efter inropet lämna handpenning som motsvarar en sjättedel av köpeskillingen, dock ej mindre än den kostnad för förfarandet som skall utgå ur skeppet.

Handpenningen skall betalas kontant, om ej inroparen ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtagas även fordran som är förenad med panträtt på grund av inteckning i skeppet, om den täckes av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, landstingskommun och kommunalförbund behöver ej lämna handpenning eller ställa säkerhet men blir i fall som avses i 22 § ersättningsskyldiga intill motsvarande belopp.

Ogulden del av den kontanta köpeskillingen skall betalas senast vid det sammanträde som enligt 6 § kungjorts för köpeskillingens fördelning.

När köpeskillingen till fullo betalats, får köparen komma i besittning av skeppet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats på köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför.

17 § På begäran av de sakägare vilkas rätt beror därav kan försäljningen, såvitt avser annat än erläggande av handpenning och den återstående kontanta köpeskillingen samt köparens rätt att komma i besittning av skeppet, ske på andra villkor än som anges i denna lag. Skyddsbeloppet får höjas, även om borgenär som ej själv begärt försäljning motsätter sig det.

18 § Innan skeppet ropas ut, skall redogörelse lämnas för innehållet i sakägarförteckningen. Uppllysning skall lämnas, att skeppet ropas ut under förbehåll att inrop skall prövas enligt 19 §.

19 § Innan inrop godtages, skall överexekutor pröva om det i 14 § angivna villkoret för försäljning är uppfyllt. Även om detta är förhållandet får inropet ej godtagas, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Utan hinder av första stycket skall inrop godtagas, om samtliga berörda sakägare medger det. Sökanden kan medge, att inrop godtages fastän kostnaden för förfarandet ej blivit täckt.

Inrop får ej mot sökandens bestridande godtagas, om exekutionsfordringen ej täckes.

20 § Sedan inrop godtagits, skall inroparen omedelbart lämna föreskriven handpenning. Överexekutor kan dock på begäran göra ett kort uppehåll i handläggningen för att bereda inroparen tillfälle att anskaffa handpenning, om uppehållet ej kan antagas medföra beaktansvärd olägenhet. Lämnas ej handpenning, skall skeppet ropas ut på nytt.

Fullgör ej inroparen sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket, är inropet ogiltigt.

21 § Sker ej inrop, som godtages och fullföljes genom att handpenning lämnas, skall nytt försäljningsförsök göras, om sökanden begär det inom en vecka från auktionen. Har inrop blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, skall nytt försäljningsförsök göras, om ej sökanden avstår därifrån.

Har två auktioner hållits utan att skeppet blivit sålt och saknas anledning till antagande att skeppet kan säljas inom rimlig tid, får överexekutor avvisa begäran om nytt försäljningsförsök.

Om ny auktion skall hållas, äger 6—20 §§ motsvarande tillämpning. Anmälan som skett för en auktion gäller även för senare auktion.

Skall nytt försäljningsförsök ej göras, går utmätningen åter. Detta gäller dock ej medel som influtit eller inflyter med anledning av redan vidtagna åtgärder.

22 § När ny auktion hålles sedan inrop blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, skall handpenningen tagas i anspråk i den mån det behövs för att sammanlagt samma belopp skall uppnås som vid den förra auktionen jämte sex procents årlig ränta därå från utsatt dag för köpeskillingens fördelning till och med den nya dagen för sådan fördelning och för att även kostnaden för den nya auktionen skall täckas. Detta gäller även om ändrade förhållanden inträtt. Vad som ej behöver tagas i anspråk skall återlämnas, när den nye inroparen fullgjort sin betalningsskyldighet. Blir skeppet ej sålt vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålles ej ny auktion, skall handpenningen användas till betalning av kostnader för förfarandet som blivit onyttiga. Vad som ej behöver tagas i anspråk återlämnas.

23 § I fråga om fördelning av köpeskillning och andra tillgängliga medel äger vad som enligt 143—166 §§ utsökningslagen (1877: 31 s. 1) gäller beträffande fast egendom motsvarande tillämpning.

Angående klagan över överexekutors åtgärd vid auktion eller i fråga om fördelning som avses i första stycket gäller vad som i utsökningslagen föreskrives för motsvarande fall beträffande fast egendom.

24 § Köparen skall fullgöra sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket, även om auktionen överklagas.

Utan hinder av att auktionen överklagats får köparen komma i besittning av skeppet, om ej förordnande enligt 218 § 3 mom. utsökningslagen (1877: 31 s. 1) meddelats innan han blivit berättigad därtill. Får han på grund av sådant förordnande ej komma i besittning av skeppet och är hindret ej hävt inom tre månader från utsatt dag för köpeskillningens fördelning, får han frånträda köpet och återfå vad han betalat jämte dära upplupen ränta, om han gör anmälan därom hos överexekutor medan hindret alltjämt består.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den dag Kungl. Maj:t bestämmer.

2. Nya lagens bestämmelser om kungörande av och underrättelse om auktion skall tillämpas före ikraftträdandet, om auktionen skall äga rum efter ikraftträdandet.

3. Nya lagens bestämmelser om tillägg enligt 264 § sjölagen (1891: 35 s. 1) tillämpas beträffande ränta, som enligt 14 eller 15 övergångsbestämmelserna till lagen (197 : 000) om ändring i sjölagen i stället för sådant tillägg skall beräknas på kapitalbeloppet av in-teckning enligt äldre lag.

4. Har auktion hållits före ikraftträdandet, tillämpas äldre bestämmelser i fråga om inropares förpliktelser samt köpeskillningens fördelning och vad som har samband därmed.

5. Bestämmelserna i 3 § nya lagen har icke tillämpning i fråga om uttagande av böter, viten eller annan med brott förenad påföljd, som innefattar betalningsskyldighet, och icke heller vid indrivning av vad som i mål eller ärende vid domstol eller eljest i samband med rättegång utgått av allmänna medel och som enligt domstolens beslut skall återgäldas eller av sådan kostnad för allmän rättshjälp som part eller annan enligt 31 § rättshjälpslagen (1972: 429) ålagts att ersätta statsverket eller av vad som skall återbetalas enligt beslut som avses i 7 § lagen (1973: 137) om ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m. m.

6. Bestämmelserna i nya lagen skall gälla i fråga om båt, som är upptagen i skeppsregistret enligt 5 övergångsbestämmelserna till lagen (197 : 000) om ändring i sjölagen.

7. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som ersatts genom bestämmelse i nya lagen, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

2 Förslag till

Lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 1)

Härigenom förordnas i fråga om utsökningslagen (1877: 31 s. 1)¹,
dels att 95, 140 och 140 a §§ skall upphöra att gälla,
dels att 56, 62, 71, 73, 77, 88 c, 88 d, 89—94, 96, 96 a, 138, 139, 141,
 151, 198, 201, 209 och 213 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 91 c och 213 a §§,
 av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

56 §²

Utmätning sökes, där gäldenären har sitt hemvist. Som hemvist anses den ort där gäldenären är bosatt samt, i fråga om dödsbo, den ort där den döde senast var bosatt och, i fråga om bolag eller annan som avses i 10 kap. 1 § tredje stycket rättegångsbalken, den ort som enligt nämnda lagrum gäller som hemvist.

Utmätning av egendom, som finnes på annan ort än gäldenärens hemvist, må också sökas, där egendomen är. Utmätning av fordran i penningar må jämväl sökas, där den förpliktade är, även om fordringen skall anses finnas på annan ort.

Utmätning av egendom, som finnes på annan ort än gäldenärens hemvist, må också sökas, där egendomen är *eller, i fråga om fartyg eller luftfartyg, på den ort dit det väntas. I fråga om fartyg må utmätning även sökas på fartygets hemort.* Utmätning av fordran i penningar må jämväl sökas, där den förpliktade är, även om fordringen skall anses finnas på annan ort.

Ändå att utmättningsman, hos vilken utmätning är sökt, ej är behörig enligt vad i 1 eller 2 mom. sägs, må han i brådskande fall, med överlämnande av målet till behörig utmättningsman, föranstalta om åtgärd som stadgas i 60 a §.

Om befogenhet för utmättningsman att, när fråga är om utmätning av fast egendom på annan ort, eller i andra särskilda fall överlämna mål om utmätning till annan behörig utmättningsman förordnar Konungen.

62 §³

Vid utmätning bör av utmättningsbara tillgångar i första hand tagas i anspråk egendom som kan användas till borgenärens förnöjande med minsta kostnad, förlust och annan olägenhet för gäldenären. Tillgångar som höra samman skola om möjligt ej skiljas.

Är fordran för vilken utmätning skall ske förenad med särskild förmånsrätt i gäldenärens fasta egendom, luftfartyg eller reservdelar

Är fordran för vilken utmätning skall ske förenad med särskild förmånsrätt i gäldenärens fasta egendom, *fartyg, luftfartyg eller re-*

¹ Senaste lydelse av 95 § 1971: 495, 140 § 1944: 68, 140 a § 1971: 495.

² Senaste lydelse 1963: 255.

³ Senaste lydelse 1971: 495.

Nuvarande lydelse

till *sådant fartyg*, skall den egendomen först utmätas, om ej borgenären hellre vill taga betalt ur annan egendom. Skall utmätning ske på en gång för fleras fordringar, får borgenär, för vars fordran viss egendom sålunda häftar, ej för vad därur kan utgå till förfång för annan borgenär taga betalning ur övriga tillgångar.

Endast om borgenären begär det får utmätning av fast egendom eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till *sådant fartyg* ske för annan fordran än sådan som är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen.

Föreslagen lydelse

servdelar till *luftfartyg*, skall den egendomen först utmätas, om ej borgenären hellre vill taga betalt ur annan egendom. Skall utmätning ske på en gång för fleras fordringar, får borgenär, för vars fordran viss egendom sålunda häftar, ej för vad därur kan utgå till förfång för annan borgenär taga betalning ur övriga tillgångar.

Endast om borgenären begär det får utmätning av fast egendom, registrerat skepp, luftfartyg eller intecknade reservdelar till *luftfartyg* ske för annan fordran än sådan som är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen.

Med fartyg likställs i denna lag fartyg under byggnad.

71 §⁴

Har någon panträtt i gäldenärs lösa gods eller rätt att sådant gods till säkerhet för sin fordran kvarhålla, må hinder därav ej möta för godsets utmätande och försäljande för annan gäldenärens skuld; och njute sådan borgenär rätt till betalning ur köpeskillingen, såsom i 6 kap. sägs. Den, som har lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, vare dock, där egendomen icke utgöres av fartyg eller av gods i fartyg eller i luftfartyg, ej pliktig att lämna panten från sig, med mindre full lösen därför gives, eller panthavaren nöjes med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen; ej äge panthavaren vägra att taga lösen, då den, i fall som nu är sagt, honom bjudes, ändå att hans fordran ej är till betalning förfallen.

Har någon gäldenärs lösa egendom som handpant eller med rätt att kvarhålla den till säkerhet för fordran, hindrar detta ej, att egendomen utmätas för annan fordran. Den som innehar egendomen är skyldig att taga betalning i förtid i den ordning som anges i 6 kap. Han är dock icke pliktig att avstå från sin pant- eller retentionsrätt utan att hans fordran blir betald, om ej försäljning skall ske för fordran med lika eller bättre rätt.

Har inteckning i luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg blivit av ägaren till den intecknade egendomen lämnad såsom pant, skall inteckningen icke utmätas utan i stället den rätt till andel i inteckningen, som, efter ty särskilt är stadgat, må tillkomma gäldenären, tagas i mät i den ordning som 74 § stadgar.

⁴ Senaste lydelse 1971: 1211.

Nuvarande lydelse

Om utmätning av pantbrev i fast egendom i den mån *det* ej utgör pant för fordran finnas bestämmelser i 91 a §.

Föreslagen lydelse

Om utmätning av pantbrev i fast egendom *eller i skepp* i den mån *pantbrevet* ej utgör pant för fordran finnas bestämmelser i 91 a §.

73 §⁵

Lös egendom, som utmätes, skall av utmätningssmannen upptecknas och värderas; och äge han, där så finnes nödigt, tillkalla sakkunnige män att vid värderingen biträda. Utmätas av inteckning besvärade reservdelar till luftfartyg, skola sakkunniga städse anlitas vid värderingen. Är fråga om utmätning av fordran eller rättighet, vare den från vilken fordringen eller rättigheten skall utgå pliktig att, efter anmaning, lämna utmätningssmannen erforderliga upplysningar angående dess innehåll; efterkommes ej anmaningen, äge överexekutor efter anmälan av utmätningssmannen förelägga den tredskande vite samt fälla honom därtill.

Utmätes *helt* fartyg eller gods i fartyg, *avfordre utmätningssmannen befälhavaren de handlingar, som tjäna till upplysning angående äganderätten till fartyget eller godset, så ock uppgift å de fordringar, för vilka fartyget eller godset jämlikt 11 kap. sjölagen må häfta. Utestår frakt ogulden eller innehaves fraktbeloppet av befälhavaren eller redarens agent eller är redaren eller godsets ägare berättigad till sådan ersättning, som i 268 eller 278 § sjölagen omförmäles, skall sådan ersättning, där borgenären det yrkar, uppbäras av utmätningssmannen eller av syssloman, som av honom därtill förordnas. Utmätningssmannen kungöra utan dröjsmål den, som det åligger att gilda eller redovisa sådant belopp, förbud att utgiva något till annan än utmätningssmannen eller sysslomannen.*

Vid utmätning av luftfartyg eller gods i sådant fartyg skall vad i 2 mom. stadgas i tillämpliga delar gälla.

Utmätes fartyg, *luftfartyg* eller gods i fartyg *eller i luftfartyg, skall ägaren eller befälhavaren på anmodan tillhandahålla de handlingar som visa äganderätten till egendomen eller eljest röra denna och uppge vilka som ha fordran som bör iakttagas vid egendomens försäljning. Han skall på anmodan även överlämna pantbrev eller annan inteckningshandling som han innehar. Därefter får handlingen ej pantförskrivas utan överexekutors tillstånd.*

77 §⁶

Då utmätning av lös egendom är fullbordad så som sägs i 67 c § 1 mom. eller 73—76 §§, njuter borgenären förmånsrätt i det utmätta efter vad som stadgas i förmånsrättslagen (1970: 979).

⁵ Senaste lydelse 1955: 234.

⁶ Senaste lydelse 1971: 495.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Utmätning av här i riket registrerat skepp eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant luftfartyg medför dock förmansrätt redan när beslutet om utmätning meddelas. Blir egendomen, innan den omhändertagits, utmätt i främmande stat, gäller den rätt som vunnits genom den förra utmätningen såsom panträtt.

Finner utmätningsmannen på grund av anspråk som i 69 § sägs eller eljest, att egendomen eller del därav ej bort utmätas, äger han föranstalta om rättelse, sedan borgenären, där så kan ske, beretts tillfälle att yttra sig; dock må sådan rättelse ej vidtagas senare än två veckor från det förrättningen ägde rum.

Om åtgärd enligt 2 mom. skall utmätningsmannen genast underätta dem, vilkas rätt är i fråga, så ock överexekutor, därest klagan förts över utmätningen.

Om åtgärd enligt 3 mom. skall utmätningsmannen genast underätta dem, vilkas rätt är i fråga, så ock överexekutor, därest klagan förts över utmätningen.

88 c §⁷

Utmätningförrättning skall om möjligt hållas inom fyra veckor från det att utmätningsmannen mottog de handlingar som anges i 54, 54 a eller 55 §. Lämnar borgenären anstånd med utmätningen och fortfar anståndet över sex månader från mottagandet av handlingarna, är an sökningen förfallen.

Utmätt lös egendom bör säljas inom två månader från utmätningen, om ej hinder möter eller utmätningsmannen eller, om målet är anhängigt hos överexekutor, denne på begäran ger anstånd. *Beträffande fartyg som avses i 94 § skall dock gälla en tid av fyra månader från utmätningen.*

Anstånd med försäljning får beviljas på begäran av borgenären eller gäldenären. På begäran av gäldenären får anstånd beviljas endast om borgenären medger det eller särskilda skäl föreligga. Utan synnerliga skäl får anstånd ej beviljas utöver sex månader *eller, beträffande fartyg som avses i 94 §, ett år från utmätningen.*

I fråga om tid för försäljning av luftfartyg och intecknade reservdelar till luftfartyg eller av fast

Utmätt lös egendom bör säljas inom två månader från utmätningen, om ej hinder möter eller utmätningsmannen eller, om målet är anhängigt hos överexekutor, denne på begäran ger anstånd.

Anstånd med försäljning får beviljas på begäran av borgenären eller gäldenären. På begäran av gäldenären får anstånd beviljas endast om borgenären medger det eller särskilda skäl föreligga. Utan synnerliga skäl får anstånd ej beviljas utöver sex månader från utmätningen.

I fråga om tid för försäljning av registrerat skepp, luftfartyg eller intecknade reservdelar till luft-

⁷ Senaste lydelse 1971: 495.

Nuvarande lydelse

egendom finnas särskilda bestämmelser.

Föreslagen lydelse

fartyg eller av fast egendom finnas särskilda bestämmelser.

88 d §⁸

Om sökandens fordran och den kostnad för vilken denne svarar betalas innan den utmätta egendomen sålts, förfaller frågan om egendomens försäljning.

Om sökandens fordran och den kostnad för vilken denne svarar betalas innan den utmätta egendomen sålts, förfaller frågan om egendomens försäljning, *om annat ej följer av 91 c § eller av 5 § lagen (197 : 000) om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.*

Medel som gäldenären i målet betalar till utmätningssmannen anses utmätta i målet, om ej betalningen skett med villkor som strider här emot. Om målet är anhängigt hos överexekutor, gäller detsamma i fråga om medel som betalas till denne eller till utmätningssmannen.

89 §⁸

Försäljning av utmätt lös egendom skall ske på offentlig auktion utom i fall som avses i 96 a §.

Om försäljning av *utmätt* luftfartyg och av *utmätta*, in-tecknade reservdelar till *sådant* fartyg meddelas bestämmelser i *särskild lag*.

Om försäljning av *registrerat skepp*, luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till *luftfartyg* meddelas bestämmelser i *särskilda lagar*. *Andel i sådan egendom säljes av överexekutor i den ordning som enligt denna lag skall tillämpas i fråga om försäljning av rättighet. Detsamma gäller villkorlig äganderätt till egendomen eller till andel däri.*

Om försäljning av utmätt fast egendom meddelas likaledes bestämmelser i särskild lag.

90 §⁹

Skall lös egendom säljas på auktion, skall utmätningssmannen kungöra tid och ställe för auktionen i tidning inom orten och på sätt som i övrigt finnes lämpligt. Finnes för viss ort förordnat, att auktion skall kungöras på särskilt sätt, skall det också lända till efterrättelse.

Är egendom, som säljas skall, av beskaffenhet att den ej, utan att förstöras eller väsentligen försämrats, kan förvaras under den tid, som för auktionens kungörande i ovan stadgad ordning erfordras, äge utmätningssmannen låta kungöra försäljningen på annat sätt, som lämpligt finnes.

Auktion å fartyg som sägs i 94 § skall förrättas av överexekutor. Auktionen skall kungöras så som

⁸ Senaste lydelse 1971: 495.

⁹ Senaste lydelse 1967: 140.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ovan om annan lös egendom är sagt.

91 §¹⁰

Kungörelse om auktion å lösören skall ske minst åtta dagar innan auktionen hålles, där ej i fall som i 90 § 2 mom. sägs kortare tid för kungörandet finnes nödig. Auktion å fordran eller rättighet skall kungöras minst fjorton dagar förut; och varde tillika, där så kan ske, inom samma tid särskilda underrättelser om auktionen med posten avsända till borgenären och gäldenären. Skall i stad auktion å lös egendom kungöras mera än en gång, vare det gillt, om första kungörandet skett inom tid som nu är sagd.

Har gäldenären tillkommande rätt till andel i inteckning i hans luftfartyg eller därtill hörande reservdelar blivit utmätt, låte utmätningsmannen anskaffa särskild inteckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter; skall sådan handling anskaffas, må ej förr än det skett kungörelse om auktionen utfärdas. Skall försäljning ske av inteckningshandling, vilken tagits i mät hos någon, som enligt handlingen är personligen ansvarig för det däri förskrivna beloppet, åligger det utmätningsmannen, där ej med gäldenärens samtycke handlingen säljes med bibehållande av hans ansvarighet, att, innan handlingen utlämnas till köparen, förse densamma med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

Skall fartyg eller gods i fartyg säljas, varde kungörelsen om försäljningen jämväl införd i allmänna tidningarna minst fjorton dagar före auktionen; och skall kungörelsen tillika innehålla, att de borgenärer, som, ändå att de ej vunnit utmätning eller i utmätt fartyg hava inteckning, äga rätt till betalning ur det utmätta, hava att sådant, på sätt i 139 § sägs, före auktionen hos auktionsförrättaren anmäla. De borgenärer, vilka jämlikt 11 kap. sjölagen äga rätt till betalning ur det utmätta eller i utmätt fartyg hava inteckning, skola därjämte, såvitt ske kan, underrättas om auktionen genom särskilda kallelsebrev, vilka auktionsförrättaren skall med posten avsända till inländska borgenärer så tidigt, att kallelserna må komma dem till handa minst fjorton dagar före auktionen, och till utländska borgenärer så fort ske kan.

Vid försäljning av gods i luftfartyg skall kungörelse ske minst

Vid försäljning av fartyg, som ej är registrerat, eller av gods i far-

¹⁰ Senaste lydelse 1971: 495.

Nuvarande lydelse

tre veckor före auktionen och inom samma tid jämväl införas i allmänna tidningarna. Kungörelsen skall innehålla, att de borgenärer, som, ändå att de ej vunnit utmätning, äga rätt till betalning ur köpeskillingen för *godset*, hava att före auktionen anmäla sådant hos auktionsförrättaren på sätt i 139 § sägs. Minst tre veckor före auktionen skola ock, såvitt ske kan, underrättelser om försäljningen i rekommenderade brev sändas till borgenären och ägaren av *godset* samt till den som, enligt vad känt blivit, äger luftpant-rätt i *detta*. Vinnes senare kunskap om sådan panträtt, varde underrättelse genast avsänd. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

Föreslagen lydelse

tyg eller i luftfartyg skall kungörelse ske minst tre veckor före auktionen och inom samma tid jämväl införas i allmänna tidningarna. Kungörelsen skall innehålla, att de borgenärer, som, ändå att de ej vunnit utmätning, äga rätt till betalning ur köpeskillingen för *egendomen*, hava att före auktionen anmäla sådant hos auktionsförrättaren på sätt i 139 § sägs. Minst tre veckor före auktionen skola ock, såvitt ske kan, underrättelser om försäljningen i rekommenderade brev sändas till borgenären och ägaren av *egendomen* samt till den som, enligt vad känt blivit, äger *sjö- eller* luftpanträtt i *denna*. Vinnes senare kunskap om sådan panträtt, varde underrättelse genast avsänd. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

Om egendom som skall säljas svarar för företagsinteckning, skall auktionsförrättaren om möjligt underrätta inteckningshavaren om auktionen genom särskilt kallelsebrev, som skall sändas med posten minst två veckor före auktionen. Upplyses senare att företagsinteckning gäller i *egendomen*, skall underrättelse genast sändas.

Är fråga om försäljning av fartyg som blivit infört i fartygsregistret, skall auktionsförrättaren anskaffa gravationsbevis rörande fartyget. Skall försäljning ske av egendom vilken hör till sådan näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning, skall auktionsförrättaren anskaffa gravationsbevis angående verksamheten.

Skall försäljning ske av egendom vilken hör till sådan näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning, skall auktionsförrättaren anskaffa gravationsbevis angående verksamheten.

91 a §¹¹

I den mån pantbrev i fast egendom ej utgör pant för fordran får *det* tagas i anspråk genom utmätning hos *fastighetens* ägare.

Vid sådan utmätning skall pantbrevet tagas i förvar eller, om an-

I den mån pantbrev i fast egendom *eller i skepp* ej utgör pant för fordran får *pantbrevet* tagas i anspråk genom utmätning hos *den inteknade egendomens* ägare.

Vid sådan utmätning skall pantbrevet tagas i förvar eller, om an-

¹¹ Senaste lydelse 1971: 1211.

Nuvarande lydelse

nan än den *intecknade fastighetens* ägare innehar pantbrevet, förbud meddelas innehavaren att utlämna det utan tillstånd av utmätningsmannen. Utmätningen är fullbordad först när så skett.

Har utmätning skett enligt 1 mom., skall den *fasta* egendomen tagas i anspråk, om borgenären yrkar det inom en månad från utmätningsbeslutet. När utmätningsmannen meddelat beslut om att den *fasta* egendomen tages i anspråk, anses den utmätt. Om borgenären ej inom nämnda tid yrkat att den *fasta* egendomen tages i anspråk eller yrkande därom återkallas, skall pantbrevet pantförskrivas till honom enligt 91 b §.

Råder tvist huruvida något finns att utmäta enligt 1 mom., skall utmätningsmannen, om skäl äro därtill, förelägga utmätningssökanden att inom en månad efter det att föreläggandet delgivits honom *vid domstol som anges i 10 kap. 10 § rättegångsbalken väcka talan mot gäldenären och den som bestrider att något finns att utmäta*. Innan tvisten blivit avgjord genom dom som vunnit laga kraft får beslut om *fastighetens* tagande i anspråk meddelas eller pantförskrivning av pantbrevet ske endast om rätten förklarar hinder ej möta däremot.

Föreslagen lydelse

nan än *ägaren* innehar pantbrevet, förbud meddelas innehavaren att utlämna det utan tillstånd av utmätningsmannen. Utmätningen är fullbordad först när så skett.

Har utmätning skett enligt 1 mom., skall den *intecknade* egendomen tagas i anspråk, om borgenären yrkar det inom en månad från utmätningsbeslutet. När utmätningsmannen meddelat beslut om att egendomen tages i anspråk, anses den utmätt. Om borgenären ej inom nämnda tid yrkat att egendomen tages i anspråk eller yrkande därom återkallas, skall pantbrevet pantförskrivas till honom enligt 91 b §.

Råder tvist huruvida något finns att utmäta enligt 1 mom., skall utmätningsmannen, om skäl äro därtill, förelägga utmätningssökanden att, inom en månad efter det att föreläggandet delgivits honom, *väcka talan mot gäldenären och den som bestrider att något finns att utmäta, beträffande pantbrev i fast egendom vid den domstol som anges i 10 kap. 10 § rättegångsbalken och i fråga om pantbrev i skepp vid den domstol till vilken utmätningsmannens tjänstgöringsområde hör*. Innan tvisten blivit avgjord genom dom som vunnit laga kraft får beslut om *egendomens* tagande i anspråk meddelas eller pantförskrivning av pantbrevet ske endast om rätten förklarar hinder ej möta däremot.

Efterkommer ej utmätningssökanden föreläggande enligt 4 mom. och är ej talan i saken väckt av annan part, går utmätningen åter.

91 b §¹²

Pantförskrivning av pantbrev sker genom att utmätningsmannen till borgenären utfärdar bevis att pantbrevet utgör pant för dennes fordran och överlämnar pantbrevet till honom eller, om annan

Pantförskrivning av pantbrev sker genom att utmätningsmannen till borgenären utfärdar bevis att pantbrevet utgör pant för dennes fordran och överlämnar pantbrevet till honom eller, om annan än

¹² Senaste lydelse 1971: 1211.

Nuvarande lydelse

än *fastighetens* ägare innehar detta, underrättar innehavaren om pantförskrivningen. I underrättelsen skall anges, att innehavaren ej får utlämna handlingen till skada för borgenären. Andel i pantbrev som tillkommer delägare i *fastigheten* får ej pantförskrivas för sig.

Föreslagen lydelse

den *intecknade egendomens* ägare innehar detta, underrättar innehavaren om pantförskrivningen. I underrättelsen skall anges, att innehavaren ej får utlämna handlingen till skada för borgenären. Andel i pantbrev som tillkommer delägare i *den intecknade egendomen* får ej pantförskrivas för sig.

91 c §

Borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt i utmätt egendom och vars rätt till betalning ur denna är ostridig eller styrkes, kan begära att egendomen säljes för hans fordran. Om han framställt sådan begäran, får förfarandet ej nedläggas därför att frågan om försäljning för utmätningssökandens fordran förfaller.

92 §¹³

Skall egendom säljas, den någon har såsom lös pant eller eljest under panträtt i handom, varde, där ej panthavaren är pliktig att för sin fordran taga betalning ur köpeskillingen eller på sätt i 71 § sägs förklarat sig därmed nöjas, före utropet underrättelse meddelad, att försäljningen sker med bibehållande av panthavarens rätt.

Vid försäljning av lott i fartyg eller luftfartyg tillkännagive utmätningssmannen, att försäljningen ej medför rubbning i panträtt, som i hela fartyget eller luftfartyget gäller; meddele ock före utropet underrättelse om de fordringar, för vilka fartyget eller luftfartyget veterligen utgör pant.

Om någon innehar utmätt lös egendom som handpant eller med rätt att kvarhålla den till säkerhet för fordran och han icke enligt 71 § är pliktig att avstå från sin pant- eller retentionsrätt utan att hans fordran blir betald, får egendomen säljas endast om köpeskillingen förslår till betalning av fordringen.

93 §¹⁴

Utmätt lös egendom skall i uppslag säljas. De yppersta varor skola så länge sparas, att mesta folket är samlat. Då så mycket av det utmätta godset blivit sålt, att gälden, varför utmätning skett, så ock kostnad, som skall ur egendomen utgå, kan av det sålda fullt gottgöras, upphøre försäljningen.

¹³ Senaste lydelse 1955: 234.

¹⁴ Senaste lydelse 1967: 140.

Nuvarande lydelse

Vid försäljning av annan lös egendom än sådan som avses i 94 § 1 mom. får inrop ej godtagas, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning än den bjudna kan uppnås.

Om inrop ej godtages och egendomen ej säljes vid nytt utrop, skall ny auktion utsättas eller egendomen säljas under hand enligt 96 a §.

Föreslagen lydelse

Inrop får ej godtagas, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning än den bjudna kan uppnås.

94 §¹⁵

Skall försäljning ske av fartyg, som enligt mätbrev eller å fartyget anbragt tontalsmärke har en dräktighet av tjugu registerton eller därutöver, eller av annat fartyg, som blivit i fartygsregistret infört, uppläse auktionsförrättaren före utropet gravationsbevis, där enligt 91 § sådant skall vara anskaffat, och ge till kända, å vad tid köpeskillningen sist skall inbetalas; anmäla ock dem, vilka äro tillstüdes och hava fordran, som skall vid auktionen bevakas, att sådant anmäla. Varder fordran anmäld hos auktionsförrättaren, meddele han före utropet därom underrättelse.

Innan auktionen avslutas, meddele auktionsförrättaren underrättelse om tiden, då efter 140 § sammanträde för fördelning av köpeskillningen hållas skall, så ock om stället för sammanträdet.

I fråga om försäljning av egendom vilken hör till sådan näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning äger 1 mom. motsvarande tillämpning.

Vid försäljning av egendom vilken hör till sådan näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning skall auktionsförrättaren läsa upp gravationsbevis, anmäla sakägare att anmäla sina fordringar och lämna underrättelse om förut anmällda fordringar.

96 §¹⁵

Annan lös egendom än sådan som avses i 94 § 1 mom. skall betalas genast efter inropet. Utmätningssmannen äger dock lämna anstånd med betalningen av köpeskillningen utom till viss del vilken skall erläggas som handpenning. Egendomen skall hållas inne till dess full betalning sker.

Lös egendom som avses i detta kapitel skall betalas genast efter inropet. Utmätningssmannen äger dock lämna anstånd med betalningen av köpeskillningen utom till viss del vilken skall erläggas som handpenning. Egendomen skall hållas inne till dess full betalning sker.

¹⁵ Senaste lydelse 1967: 140.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Skär ej betalning genast efter inropet och lämnas ej heller anstånd, skall egendomen gå under nytt utrop.

Har anstånd lämnats och erlägges ej full betalning inom fastställd tid, är köpet ogiltigt. Utmättningsmannen skall i sådant fall ombesörja ny försäljning av egendomen. Kostnaderna för den första försäljningen samt för vård och förvaltning av egendomen under tiden mellan försäljningarna skola gäldas ur den handpenning som erlagts enligt 1 mom. Om köpeskillingen vid den nya försäljningen understiger det bud som antagits vid den första, skall återstoden av handpenningen användas för att, så långt den förslår, täcka skillnaden. Vad som icke behöver tagas i anspråk härtill skall återbetalas.

96 a §¹⁶

Annan lös egendom än fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg äger utmättningsmannen sälja under hand i stället för på auktion, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås därigenom. Innan försäljning sker, skola gäldenären, sökanden och envar annan, vars rätt är beroende av försäljningen och som är känd för utmättningsmannen, om möjligt erhålla tillfälle att yttra sig.

Lös egendom, som avses i detta kapitel och kan antagas ej vara föremål för okänd sjö- eller luftpanträtt, äger utmättningsmannen sälja under hand i stället för på auktion, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås därigenom. Innan försäljning sker, skola gäldenären, sökanden och envar annan, vars rätt är beroende av försäljningen och som är känd för utmättningsmannen, om möjligt erhålla tillfälle att yttra sig.

Innan egendom säljes under hand, skall utmättningsmannen infordra anbud genom kungörelse, som införes i en eller flera tidningar inom orten, eller på annat lämpligt sätt. Avges ej anbud som utmättningsmannen anser sig böra godtaga, skall auktion utsättas.

I fråga om försäljning under hand äga i övrigt 91 § 2 mom. och 6 mom. sista punkten samt 92 och 96 §§ motsvarande tillämpning.

I fråga om försäljning under hand äga i övrigt 91 § 2 och 5 mom. samt 92 och 96 §§ motsvarande tillämpning.

138 §¹⁷

Har, då någon vunnit utmätning å lös egendom, som annan hade under pantträtt i handom, panthavaren, såsom i 71 § sägs, förklarat sig nöjas med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen, njute han sin rätt till godo inom den tid, som i 137 § stadgas; dock att, där i fråga om utmättningsvis sålt fartyg eller gods

Om lös egendom sålts i fall som avses i 92 §, skall den borgenär, som innehade egendomen med pant- eller retentionsrätt, få betalning såsom anges i 137 §. Finnes fordran med sjö- eller luftpanträtt, skola dock 141 § 2 och 3 mom. ha motsvarande tillämpning.

¹⁶ Senaste lydelse 1967: 140.

¹⁷ Senaste lydelse 1955: 234.

Nuvarande lydelse

i fartyg eller i luftfartyg annan borgenär påstår betalning för fordran, som skall utgå med förmansrätt framför panthavarens, denne ej äger njuta betalning i annan ordning, än i 140 eller 141 § sägs.

*Föreslagen lydelse*139 §¹⁸

Borgenär som, när lös egendom utmättes för annans fordran, hade panträtt i egendomen utan att ha den under panträtt i handen eller som ägde rätt att kvarhålla egendomen till säkerhet för sin fordran, är berättigad att få betalning ur köpeskillingen enligt vad som anges nedan, såvida han framställt yrkande därom före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsfördelningen. Svarar utmätt egendom för företagsinteckning, äger inteckningshavaren erhålla betalning ur köpeskillingen, om han framställt yrkande därom inom tid som nyss angivits. Vad sist sagts gäller dock ej i den mån sådan betalning måste anses obchövlighet för att trygga inteckningshavarens och efterföljande inteckningshavares rätt. Vid prövningen härav skall hänsyn tagas även till sådan egendom som gäldenären på annat sätt än genom företagsinteckningen ställt som säkerhet för inteckningshavarens fordran. Skall under konkurs fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg säljas utmättningsvis, äger även borgenär som för sin fordran har förmånsrätt enligt 10 eller 11 § förmånsrättslagen (1970: 979) rätt att erhålla betalning ur köpeskillingen, om han framställer yrkande därom före auktionen.

När fartyg, som ej är registrerat, eller gods i fartyg eller i luftfartyg sålts, har borgenär, som hade sjö- eller luftpanträtt i egendomen, rätt att få betalning ur köpeskillingen enligt vad som anges nedan, såvida han framställt yrkande därom före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsfördelningen.

Svarar utmätt egendom för företagsinteckning, äger inteckningshavaren erhålla betalning ur köpeskillingen, om han framställt yrkande därom inom tid som nyss angivits. Vad nu sagts gäller dock ej i den mån sådan betalning måste anses obchövlighet för att trygga inteckningshavarens och efterföljande inteckningshavares rätt. Vid prövningen härav skall hänsyn tagas även till sådan egendom som gäldenären på annat sätt än genom företagsinteckningen ställt som säkerhet för inteckningshavarens fordran.

Skall under konkurs fartyg, som ej är registrerat, eller gods i fartyg eller i luftfartyg säljas utmättningsvis, äger även borgenär som för sin fordran har förmånsrätt enligt 10, 11 eller 12 § förmånsrättslagen (1970: 979) rätt att erhålla betalning ur köpeskillingen, om han yrkat det före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsfördelningen.

¹⁸ Senaste lydelse 1971: 495.

Nuvarande lydelse

Har fartyg, som är för fordran intecknat, blivit utmättningsvis sålt, skall den å inteckningshavarens fordran enligt förmånsrättsordningen belöpande utdelning utgå, ändå att fordringen ej blivit anmäld. Skall ränta utgå, varde den beräknad för ett år, där ej sist å sammantråde, som i 140 § avses, visat varder, att den för annan tid innestår.

*Föreslagen lydelse*141 §¹⁹

När utmätt lös egendom sålts under hand, skall utmättningsmannen, om det ej är uppenbart obehövt, utsätta sammantråde för köpeskillingens fördelning och minst två veckor i förväg kalla gäldenären, sökanden och envar annan rättsägare som är känd för utmättningsmannen. När särskilda skäl föranleda det, skall han också kungöra tid och plats för sammanträdet i tidning inom orten eller på annat lämpligt sätt.

Har annan lös egendom än som avses i 140 § sålts på auktion, skall sammantråde för köpeskillingens fördelning utsättas, om annan än sökanden gjort anspråk på betalning enligt vad som sägs i 139 § eller, när flera äro sökande, någon av dem påstått bättre förmånsrätt än utmätningen medför. Till sammanträdet skall utmättningsmannen kalla gäldenären, sökanden och envar annan rättsägare som är känd för honom.

Har lös egendom sålts på auktion enligt 5 kap., skall sammantråde för köpeskillingens fördelning utsättas, om annan än sökanden gjort anspråk på betalning enligt vad som sägs i 139 § eller, när flera äro sökande, någon av dem påstått bättre förmånsrätt än utmätningen medför. Till sammanträdet skall utmättningsmannen kalla gäldenären, sökanden och envar annan rättsägare som är känd för honom.

Sammantråde som avses i 1 eller 2 mom. skall hållas inom två veckor efter utgången av tid som föreskrives i 137 §.

151 §²⁰

Är fråga om fordrans eller intecknings giltighet beroende på särskild prövning eller avgjord genom beslut, som ej vunnit laga kraft, eller är inteckning sökt men ej beviljad, varde vad enligt förmånsrättslagen (1970: 979) å fordringen eller inteckningen belöpa kan vid fördelningen avsatt, intill dess frågan om borgenärens rätt blivit slutligt avgjord.

Finnes eljest fordran tvistig, varde borgenären hänvisad att vid domstol väcka talan och vad å fordringen belöper avsatt, såsom nyss är stadgat. Vill annan, vars

Finnes eljest fordran tvistig, skall borgenären, om annat ej följer av 3 mom., föreläggas att inom en månad efter det att föreläggandet delgivits honom väcka talan

¹⁹ Senaste lydelse 1967: 140.

²⁰ Senaste lydelse 1971: 495.

Nuvarande lydelse

rätt är av frågan beroende, själv väcka talan, stånde det honom fritt.

Föreslagen lydelse

mot sakägare, som medlen skola tillfalla om borgenärens anspråk bortfaller, vid den domstol till vilken utmätningssmannens tjänstgöringsområde hör eller, när frågan om fördelning är omedelbart anhängig hos överexekutor, domstolen i den ort där överexekutor är. Medlen skola avsättas i avvaktan på att nyssnämnda tid går till ända eller, om talan väckes, tvisten blir slutligt avgjord. Efterkommer ej borgenären föreläggandet och är ej talan i saken väckt av motparten, har han förlorat sin rätt till medlen.

När frågan om fördelning är omedelbart anhängig hos överexekutor och fördelningen ej kan utan betydande olägenhet för parterna avslutas utan att tvisten avgjorts, skall överexekutor, om det finnes ändamålsenligt, själv upptaga tvisten och efter muntlig förhandling pröva den i utslaget om medlens fördelning. Talan anses väckt, när part framställde sitt yrkande. Om bevisning gäller vad som i rättegångsbalken föreskrives för tvistemål. Uteblir part från förhandling, utgör det ej hinder för handläggning och avgörande av tvisten.

Är fordran beroende av villkor, skall efter ty nu sagts avsättning ske, intill dess villkoret uppfyllts eller förfallit.

Är fordran beroende av villkor, skall avsättning ske, intill dess villkoret uppfyllts eller förfallit.

198 §²¹

Kostnaden för utmätning och det fortsatta förfarandet skall utgå ur köpeskillningen för den utmätta egendomen, behållen avkastning eller andra tillgängliga medel. Kan kostnaden ej uttagas på detta sätt, skall den betalas av utmätningssökanden eller, om den avser åtgärd som annan begärt, av denne och får omedelbart utmätas. När fråga är om försäljning av fastighet som besväras av gemensam inteckning och annan fastighet indragits i förfarandet men försäljning ej kommer till stånd, skall dock den som inlett förfarandet svara för hela kostnaden, om han har sämre rätt än den som begärt indragningen.

Sökes utmätning på grund av dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, och upplyses, då utmätning skall företagas, att nedsättning skett

²¹ Senaste lydelse 1971: 495.

Nuvarande lydelse

efter ty i 39 § sägs, skall vad som erfordras till betäckande av kostnaden för förrättningen tagas i mät, där ej den tappande parten vid förrättningen styrker, att nedsättningsbevis eller besannad avskrift därav blivit för vederparten uppvist så tidigt, att denne kunnat om nedsättningen underrätta utmätningsmannen.

Den som begär utmätning är skyldig att förskjuta kostnaden för åtgärden. Kostnaden för annan åtgärd i målet skall förskjutas av den som begär åtgärden, om utmätningsmannen eller överexekutor påkallar det.

Betalas ej förskott inom förelagd tid, får verkställigheten inställas. Om försäljning av utmätt egendom inställes av sådan anledning, kan utmätningsmannen eller överexekutor besluta att utmätningen skall gå åter.

Föreslagen lydelse

Kostnaden för utmätning eller annan åtgärd i målet skall förskjutas av den som begär åtgärden, om utmätningsmannen eller överexekutor påkallar det.

I fråga om egendom, som var belagd med kvarstad när den utmättes, räknas även kostnad för kvarstaden som kostnad för utmätningen.

201 §²²

Vill gäldenär eller borgenär klaga hos överexekutor över beslut om utmätning, skall han göra det inom tre veckor från den dag, då han erhöll del av beslutet. Dessamma gäller beslut om att fastighet tages i anspråk enligt 91 a §.

Vidtages rättelse jämlikt 77 § 2 mom., äger borgenären föra talan däremot inom tre veckor från den dag, då han erhöll del av protokoll eller underrättelse om åtgärden.

När utmätning skett av avlöning, pension eller livränta i den ordning som föreskrives i 67 a—67 d §§ eller av annan egendom i fall som sägs i 67 c § 2 mom., är klagan ej inskränkt till viss tid.

Den som före utmätning av fast egendom förvärvat egendomen från gäldenären får ej klaga hos överexekutor över utmätningen sedan egendomen sålts men är oförhindrad att klaga över utmätningen i samband med klagan över försäljningen i den ordning som anges i 213 §.

Vill gäldenär eller borgenär klaga hos överexekutor över beslut om utmätning, skall han göra det inom tre veckor från den dag, då han erhöll del av beslutet. Dessamma gäller beslut om att fastighet eller registrerat skepp tages i anspråk enligt 91 a §.

Vidtages rättelse jämlikt 77 § 3 mom., äger borgenären föra talan däremot inom tre veckor från den dag, då han erhöll del av protokoll eller underrättelse om åtgärden.

Sedan utmätt fast egendom eller utmätt skepp, andel däri eller villkorlig äganderätt till sådant skepp eller andel däri sålts, får utmätningen ej överklagas annat än i samband med klagan över försäljningen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*209 §²³

I mål om klagan över beslut om utmätning eller om att fastighet tages i anspråk enligt 91 a § samt i mål som avses i 201 § 2 mom. eller 203 § skall överexekutors utslag sändas till parterna samma dag som det meddelas.

I mål om klagan över beslut om utmätning eller om att fastighet *eller skepp* tages i anspråk enligt 91 a § samt i mål som avses i 201 § 2 mom. eller 203 § skall överexekutors utslag sändas till parterna samma dag som det meddelas.

213 §²³

Vill någon överklaga överexekutors slutliga utslag i mål som anges i 209 §, skall han inkomma till överexekutor med besvärslaga inom tre veckor från den dag då utslaget meddelades.

Den som vill klaga över auktion, som överexekutor hållit, eller försäljning som överexekutor verkställt i annan ordning skall inkomma till överexekutor med sin besvärslaga inom tre veckor från försäljningsdagen. Besvär över sakägarförteckning som ej avse upphävande av auktion får dock ej anföras annat än i sammanhang med klagan enligt 3 mom.

Den som vill överklaga överexekutors utslag i fråga om fördelning av medel som avses i 140, 140 a eller 143 § skall inkomma till överexekutor med besvärslaga inom tre veckor från den dag då utslaget meddelades.

Den som vill överklaga överexekutors utslag i fråga om fördelning av medel som avses i 143 § skall inkomma till överexekutor med besvärslaga inom tre veckor från den dag då utslaget meddelades.

213 a §

När exekutiv försäljning av fast egendom vunnit laga kraft och köpeskillingen erlagts, har den som åberopar annat förvärv av egendomen från gäldenären eller någon hans företrädare förlorat sin rätt mot köparen. Även den som åberopar att gäldenärens eller någon hans företrädares åtkomst var ogiltig eller av annat skäl ej gällde mot rätte ägaren har förlorat sin rätt mot köparen, om vid den exekutiva försäljningen lagfart var beviljad för gäldenären.

Har exekutiv försäljning av registrerat skepp, andel däri eller villkorlig äganderätt till sådant skepp eller till andel däri vunnit laga kraft och köpeskillingen erlagts skall, om gäldenären ej var rätt ägare, köparens förvärv dock

²³ Senaste lydelse 1971: 495.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

gälla, såvida gäldenärens åtkomst var inskriven vid försäljningen.

Tredje man, vars rätt till fast egendom gått förlorad enligt 1 mom. andra punkten, är berättigad till ersättning av staten enligt samma bestämmelser som gälla när sådan ersättning skall utgå med anledning av att ägarens rätt gått förlorad genom frivillig försäljning. Vad nu sagts har motsvarande tillämpning när tredje man enligt 2 mom. förlorat sin rätt till skepp som är registrerat här i riket.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder såvitt avser 198 § 3 mom. i kraft den 1 januari 1974 och i övrigt den dag Kungl. Maj:t bestämmer.

2. De nya bestämmelserna om kungörande av och underrättelse om auktion skall tillämpas före ikraftträdandet; om auktionen skall äga rum efter ikraftträdandet.

3. Har lös egendom, som någon innehar som handpant eller med retentionsrätt, utmåtts före ikraftträdandet, tillämpas 71, 92, 138 och 139 §§ i sin äldre lydelse såvitt angår hans rätt. Om fartyg eller gods i fartyg utmåtts före ikraftträdandet, tillämpas 73 § i sin äldre lydelse. Den nya bestämmelsen i 198 § 5 mom. tillämpas ej när egendomen belagts med kvarstad före ikraftträdandet.

4. De bestämmelser i nya lagen som rör registrerat skepp skall gälla i fråga om båt, som är upptagen i skeppsregistret enligt 5 övergångsbestämmelserna till lagen (197 : 000) om ändring i sjölagen (1891: 35 s. 1). Pantförskrives enligt 91 b § skuldebrev som enligt äldre bestämmelser är intecknat i fartyg, upphör personligt betalningsansvar på grund av skuldebrevet.

5. Bestämmelserna i 201 § 4 mom. och 213 § i deras nya lydelse samt 213 a § tillämpas ej, om egendomen sålts före ikraftträdandet.

6. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som ersatts genom bestämmelse i nya lagen, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

3 Förslag till**Lag om ändring i konkurslagen (1921: 225)**

Härigenom förordnas i fråga om konkurslagen (1921: 225),
dels att 21, 26, 29, 71, 73, 76 och 198 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 195 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §¹

Konkursdomaren skall genast underrätta allmänna åklagaren i orten om gäldenärs försättande i konkurs.

Avträdes ämbets- eller tjänstemans egendom till konkurs, varde under rättelse därom av konkursdomaren genast meddelad gäldenärens närmaste förman.

Utvisar den i anledning av konkursen upprättade bouppteckningen att fast egendom finnes i boet, skall så snart ske kan å inskrivningsdag om konkursen göras anteckning i inteckningsprotokollet samt i intecknings- och fastighetsboken. Ligger egendomen inom annan rätts domvärjo, skall för verkställande av sådan anteckning konkursdomaren ofördröjligen till inskrivningsdomaren i den ort där egendomen ligger insända bevis om konkursen jämte utdrag ur bouppteckningen.

Hör till boet *fartyg som blivit infört i fartygsregistret*, skall anmälan om konkursen med angivande av *fartygets registreringsnummer* ofördröjligen göras till den myndighet som handlägger ärenden angående inteckning i fartyg; och varde å den inskrivningsdag, då det först kan ske, anteckning om konkursen gjord i inteckningsboken för fartyg. Hör till boet *lott i fartyg*, skall anmälan om konkursen ofördröjligen avsändas till den myndighet som för fartygsregistret; och varde i anmälningen intagna de uppgifter som erfordras för fartygets säkra urskiljande.

Hör till boet *här i riket registrerat skepp eller andel i sådant skepp*, skall anmälan om konkursen med angivande av *skeppets registerbeteckning* ofördröjligen göras till registermyndigheten. Denna har att på första inskrivningsdag i *skeppsregistret* göra anteckning om konkursen.

Ingår i konkursboet *luftfartyg*, som blivit infört i luftfartygsregistret, eller *lott i eller intecknade reservdelar till sådant fartyg*, skall anmälan om konkursen med angivande av fartygets nationalitets- och registreringsbeteckning ofördröjligen sändas till luftfartsstyrelsen samt till den inskrivningsdomare, som handlägger inskrivningsärenden rörande luftfartyg. Inskrivningsdomaren har att å första inskrivningsdag i inskrivningsboken för luftfartyg göra anteckning om konkursen.

Finnes i boet egendom vilken hör till sådan näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning, skall anmälan om konkursen ofördröjligen sändas till den inskrivningsdomare som har att upptaga ärenden angående inteckning i verksamheten. Inskrivningsdomaren har att på första inskrivningsdag i inskrivningsboken över ärenden om företagsinteckning göra anteckning om konkursen.

26 §²

Varder beslut om egendomsavträde upphävt av högre rätt, skall konkursdomaren underrättas därom; och låte han kungöra den högre rättens beslut en gång i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar, som bestämts för offentliggörande av kungörelser om konkursen, ävensom nedtaga den i rättens kansli anslagna kungörelsen.

¹ Senaste lydelse 1967: 144.

² Senaste lydelse 1967: 144.

Nuvarande lydelse

Finnes i gäldenärens bo fast egendom eller fartyg, som blivit infört i fartygsregistret, eller lott i fartyg eller ock luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, eller lott i eller intecknade reservdelar till sådant fartyg eller egendom, vilken hör till sådan näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning, skall vad i 21 § tredje, fjärde, femte och sjätte styckena föreskrivits angående anteckning eller anmälan om konkursen äga motsvarande tillämpning i fråga om den högre rättens beslut.

Innan i följd av den högre rättens beslut egendomen i boet återställes till gäldenären, skola av densamma, så vitt den förslår, konkurskostnaderna och den gäld, som boet eljest må hava åsamkat sig, betalas.

29 §³

Har gäldenären inom sextio dagar innan konkursansökningen gjordes eller under tiden därefter till dess beslutet om egendomsavtråde meddelades betalt gäld, som icke var förfallen, då betalningen erlades, eller betalt gäld annorledes än med penningar eller andra med hänsyn till hans och borgenärens yrke vanliga betalningsmedel eller lämnat pant för gäld, vid vars tillkomst sådan säkerhet ej betingats, gånge den betalning eller pantsättning på talan av konkursboet åter.

Om borgenär under ovan angiven tid sökt inteckning av skuldebrev för fordran, vid vars tillkomst sådan säkerhet ej betingats, är borgenären pliktig att på talan av konkursboet antingen återställa inteckningshandlingen till boet eller också tillhandahålla inteckningshandling angående luftfartyg för utbyte enligt vad som är föreskrivet därom samt handling, på grund varav *inteckning i fartyg eller* företagsinteckning sökts, för inteckningens dödande.

Föreslagen lydelse

Finnes i gäldenärens bo fast egendom eller här i riket registrerat skepp eller andel i sådant skepp eller ock luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, eller lott i eller intecknade reservdelar till luftfartyg eller egendom, vilken hör till sådan näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning, skall vad i 21 § tredje, fjärde, femte och sjätte styckena föreskrivits angående anteckning eller anmälan om konkursen äga motsvarande tillämpning i fråga om den högre rättens beslut.

Om borgenär under ovan angiven tid sökt inteckning av skuldebrev för fordran, vid vars tillkomst sådan säkerhet ej betingats, är borgenären pliktig att på talan av konkursboet antingen återställa inteckningshandlingen till boet eller också tillhandahålla inteckningshandling angående luftfartyg för utbyte enligt vad som är föreskrivet därom samt handling, på grund varav företagsinteckning sökts, för inteckningens dödande.

Vad sålunda föreskrivits äge icke tillämpning, där borgenären visar, att han, då han mottog betalningen eller panten eller sökte inteckningen, saknade skäligen anledning att antaga, att gäldenären ville gynna honom framför övriga borgenärer; dock vare sådan bevisning utan verkan, om borgenären, då han mottog betalningen eller panten eller sökte inteckningen, hade skäligen anledning till antagande, att gäldenären var på obestånd, eller kännedom om konkursansökningen.

³ Senaste lydelse 1971: 498.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Vad i första stycket stadgas äger motsvarande tillämpning i fråga om överlämnande av medel till pensionsstiftelse.

71 §⁴

Vill förvaltaren efter första borgenärssammanträdet låta försäljning av lös egendom, som icke sker genom fortsättande av gäldenärens rörelse, äga rum annorledes än å auktion, begära samtycke därtill av rätts ombudsman eller, om han vägrar, av borgenärerna. Innan ombudsmannen meddelar sitt beslut, skall han höra gäldenären, där det lämpligen kan ske.

Lös egendom, vari borgenär har panträtt eller annan särskild förmånsrätt, må ej i något fall utan hans samtycke säljas annorledes än å auktion, så framt hans rätt är av försäljningen beroende.

Samtycke som avses i första och andra styckena fordras icke, när förvaltaren vill genom fondkommissionär sälja på fondbörs noterat värdepapper till gällande börspris. Samtycke enligt andra stycket fordras ej heller för försäljning av lös egendom genom fortsättande av gäldenärens rörelse.

Skall helt fartyg eller gods i fartyg säljas, äge förvaltaren, där fartyget finnes å ort inom riket, begära försäljning i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom. *Är fartyg, som skall säljas, in-tecknat för guld, må det ej säljas annorledes än utmättningsvis, med mindre in-teckningshavare, vilkens fordran ej kan till fullo gäldas, likväl samtycker till försäljningen samt, om fartyget in-köpts av annan, för in-teckningens dödande avlämnar in-tecknings-handlingen till den, som utses av honom och köparen.*

Är fråga om försäljning av luftfartyg eller av in-tecknade reservdelar till sådant fartyg och finnes egendomen inom riket, skall vad i 70 § första och andra styckena sägs äga motsvarande tillämpning. Vill förvaltaren, ehuru auktion ej ägt rum i den ordning som för utmätt sådan egendom är stadgad, med ombudsmannens samtycke underlåta att föranstalta om egendomens avyttrande, skall dock därtill lämnas tillstånd av de borgenärer, som i konkursen bevakat fordran, för vilken egendomen på

Skall fartyg, som ej är registre-rat, gods i fartyg eller gods i luft-fartyg säljas, äge förvaltaren, där egendomen finnes inom riket, begära försäljning i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom.

Är fråga om försäljning av re-gistre-rat skepp, av luftfartyg eller av in-tecknade reservdelar till luft-fartyg och finnes egendomen inom riket, skall vad i 70 § första och andra styckena sägs äga motsva-rande tillämpning.

⁴ Senaste lydelse 1971: 1045.

Nuvarande lydelse

grund av inteckning häftar eller med vilken är förenad luftpant-rätt i egendomen eller varmed följer rätt att såsom säkerhet kvarhålla egendomen eller förmånsrätt enligt 10 eller 11 § förmånsrättslagen (1970: 979). Gods i luftfartyg skall säljas i samma ordning som gods i sjögående fartyg.

Föreslagen lydelse

Skall gäldenären tillkommande rätt till andel i inteckning som belastar hans luftfartyg eller till sådant fartyg hörande reservdelar säljas, låte förvaltaren innan försäljning sker anskaffa särskild inteckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter. Skall försäljning ske av inteckningshandling, som innehaves av gäldenären och för vilken han är personligen ansvarig, vare förvaltaren pliktig att, där ej gäldenären medgiver, att handlingen må försälgas med bibehållande av hans ansvarighet, förse handlingen med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

Bestämmelserna i 70 § sista stycket äga motsvarande tillämpning, när gäldenären tillhörig lös egendom under konkursen skall säljas i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom. I sådant fall skall förvaltaren dessutom, i den mån det är påkallat, i ärendet föra talan för borgenärer som ha förmånsrätt enligt 10, 11 eller 12 § förmånsrättslagen samt genom brev underrätta borgenär om yrkande som han framställer på dennes vägnar.

Bestämmelserna i 70 § sista stycket äga motsvarande tillämpning, när gäldenären tillhörig lös egendom under konkursen skall säljas i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom. I sådant fall skall förvaltaren dessutom, i den mån det är påkallat, i ärendet föra talan för borgenärer som ha förmånsrätt enligt 10, 11 eller 12 § förmånsrättslagen (1970: 979) samt genom brev underrätta borgenär om yrkande som han framställer på dennes vägnar.

73 §⁵

Har borgenär lös egendom såsom pant eller eljest under pant-rätt i handom, äge han besörja, att egendomen varder såld å auktion eller, då fråga är om å fondbörs noterat värdepapper, genom fondkommissionär till gällande börspris; dock må sådan försäljning ej utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter första borgenärssammanträdet. Försäljning genom borgenärens försorg må ej heller ske, där förvaltaren vill lösa egendomen för

Har borgenär lös egendom såsom pant eller eljest under pant-rätt i handom, äge han besörja, att egendomen varder såld å auktion eller, då fråga är om å fondbörs noterat värdepapper, genom fondkommissionär till gällande börspris; dock må sådan försäljning ej utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter första borgenärssammanträdet. Försäljning genom borgenärens försorg må ej heller ske, där förvaltaren vill lösa egendomen

⁵ Senaste lydelse 1971: 498.

Nuvarande lydelse

konkursboets räkning; åliggande det borgenären att minst en vecka innan han vidtager åtgärd för egendomens försäljning hembjuda den åt förvaltaren till inlösen. Utgöres egendomen av fartyg eller av gods i fartyg eller i luftfartyg eller av intecknade reservdelar till luftfartyg, skall försäljningen ske i den ordning, som om dylik egendom, den där blivit utmätt, särskilt är stadgad. Skall egendomen säljas annorledes än utmättningsvis och är ej fråga om sådan försäljning av värdepapper, som enligt vad nyss sagts må ske utan auktion, må försäljningen ej äga rum å annan ort än den, där egendomen finnes, med mindre förvaltaren samtycker därtill; och låte borgenären förvaltaren minst tre veckor förut veta, när och var försäljningen skall ske. Har försäljning skett i annan än den för utmätt egendom stadgade ordning, vare borgenären pliktig att för förvaltaren redovisa för vad som influtit.

Vill ej borgenären föranstalta om försäljningen, äge förvaltaren där- om besörja. Dock må inteckning i luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg, vilken blivit av ägaren till den intecknade egendomen lämnad såsom pant, icke av förvaltaren säljas, utan äge han allenast låta sälja den rätt till andel i inteckningen, som efter ty särskilt är stadgat må tillkomma gäldenären.

Föreslagen lydelse

för konkursboets räkning; åliggan- de det borgenären att minst en vecka innan han vidtager åtgärd för egendomens försäljning hem- bjuda den åt förvaltaren till inlö- sen. Utgöres egendomen av far- tyg, som ej är registrerat, eller av gods i fartyg eller i luftfartyg eller av intecknade reservdelar till luft- fartyg, skall försäljningen ske i den ordning, som om dylik egendom, den där blivit utmätt, särskilt är stadgad. Skall egendomen säljas annorledes än utmättningsvis och är ej fråga om sådan försäljning av värdepapper, som enligt vad nyss sagts må ske utan auktion, må försäljningen ej äga rum å annan ort än den, där egendomen finnes, med mindre förvaltaren samtycker därtill; och låte borgenären för- valtaren minst tre veckor förut veta, när och var försäljningen skall ske. Har försäljning skett i annan än den för utmätt egen- dom stadgade ordning, vare bor- genären pliktig att för förvaltaren redovisa för vad som influtit.

76 §⁶

Finner förvaltaren det i 74 § föreskrivna kungörelsesätt icke vara ägnat att bereda kungörelsen nödig offentlighet, ankomme på honom att vidtaga de ytterli- gare åtgärder, som må anses er- forderliga. Skulle han i något fall anse tillfyllest, att auktionen kun- göres i mindre utsträckning än i nämnda paragraf stadgas, begäre

Finner förvaltaren det i 74 § föreskrivna kungörelsesätt icke vara ägnat att bereda kungörelsen nödig offentlighet, ankomme på honom att vidtaga de ytterligare åtgärder, som må anses erforder- liga. Skulle han i något fall anse tillfyllest, att auktionen kungöres i mindre utsträckning än i nämnda paragraf stadgas, begäre samtycke

⁶ Senaste lydelse 1971: 498.

Nuvarande lydelse

samtycke därtill av rättens ombudsman. Inskränkning i fråga om kungörande av auktion å fast egendom eller luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till *sådant fartyg* må dock icke äga rum utan gäldenärens samtycke; ej heller må sådan inskränkning ske beträffande kungörande av auktion å annan lös egendom, vari borgenär har panträtt eller annan särskild förmånsrätt, som avses i förmånsrättslagen (1970: 979), med mindre den borgenär samtycker därtill.

Föreslagen lydelse

därtill av rättens ombudsman. Inskränkning i fråga om kungörande av auktion å fast egendom, *registrerat skepp*, luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till *luftfartyg* må dock icke äga rum utan gäldenärens samtycke; ej heller må sådan inskränkning ske beträffande kungörande av auktion å annan lös egendom, vari borgenär har panträtt eller annan särskild förmånsrätt, som avses i förmånsrättslagen (1970: 979), med mindre den borgenär samtycker därtill.

195 a §

Med fartyg likställes i denna lag fartyg under byggnad. Bestämmelse, som avser skeppsregistret, gäller därvid i stället skeppsbyggnadsregistret.

198 §⁷

Har konkurs i annat fall än som avses i 26 § upphört utan att till boet hörande fast egendom eller *fartyg, som blivit infört i fartygsregistret* eller lott i *fartyg* gått till försäljning, ankomme på fastighetens eller *fartygets* eller *fartygslottens* ägare att därom göra anmälan hos den myndighet, hos vilken anteckning om konkursen eller anmälan om densamma jämlikt 21 § ägt rum; skolande, när förhållandet styrkes, anteckning därom i *fråga om fast egendom eller fartyg, som blivit infört i fartygsregistret*, göras i vederbörande *inteckningsprotokoll samt fastighets- eller inteckningsbok*.

Har konkurs i annat fall än som avses i 26 § upphört utan att till boet hörande fast egendom eller här i riket *registrerat skepp* eller *andel i sådant skepp* gått till försäljning, ankomme på fastighetens eller *skeppets* eller *skeppsandelens* ägare att därom göra anmälan hos den myndighet, hos vilken anteckning om konkursen eller anmälan om densamma jämlikt 21 § ägt rum; skolande, när förhållandet styrkes, anteckning därom göras i *fastighetsboken* eller i *skeppsregistret*.

Vad i första stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, samt lott i och in-tecknade reservdelar till sådant fartyg.

1. Denna lag träder i kraft den dag Kungl. Maj:t bestämmer.

2. De bestämmelser i nya lagen som rör registrerat skepp skall gälla i fråga om båt, som är upptagen i skeppsregistret enligt 5 övergångsbestämmelserna till lagen (197 : 000) om ändring i sjölagen (1891: 35 s. 1).

⁷ Senaste lydelse 1955: 236.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3. Äldre lydelse av 29 § tillämpas, när borgenär sökt inteckning i fartyg på grund av medgivande som lämnats före ikraftträdandet.

4. Vad som föreskrives i 71, 73 och 76 §§ i deras nya lydelse tillämpas, om försäljning skall äga rum efter ikraftträdandet.

4 Förslag till**Lag om ändring i jordabalken**

Härigenom förordnas, att 17 kap. 10 §, 18 kap. 1 § och 20 kap. 6 § jordabalken¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***17 kap.****10 §**

Detta kapitel äger icke tillämpning beträffande företräde mellan å ena sidan förvärv av fast egendom, som skett vid exekutiv försäljning, och å andra sidan upplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft samt ej heller beträffande företräde mellan förvärv som skett vid exekutiv försäljning och annan överlåtelse *utom när egendomen sålts för annat ändamål än till betalning av fordran, för vilken egendomen svarar till följd av utmätning eller på annan grund.*

Detta kapitel äger icke tillämpning beträffande företräde mellan å ena sidan förvärv av fast egendom, som skett vid exekutiv försäljning, och å andra sidan upplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft samt ej heller beträffande företräde mellan förvärv som skett vid exekutiv försäljning och annan överlåtelse.

I fråga om företräde mellan upplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft vid exekutiv auktion gäller ej 3 §. I fall då inskrivning av rättigheterna sökts samma inskrivningsdag har förvärven lika rätt, om ej annan företrädesordning fastställts.

Andra stycket gäller i tillämpliga delar, när myndighet i annat fall än med anledning av exekutiv auktion fördelar medel mellan rättsägare i den ordning som gäller vid fördelning av köpeskilling för exekutivt försäld fast egendom.

18 kap.**1 §**

Har fast egendom förvärvats genom överlåtelse och var överlåtaren ej rätt ägare till egendomen på den grund att hans eller någon

Har fast egendom förvärvats genom överlåtelse och var överlåtaren ej rätt ägare till egendomen på den grund att hans eller någon

¹ Balken omtryckt 1971: 1209.

Nuvarande lydelse

hans företrädares åtkomst var ogiltig eller av annat skäl ej gällde mot rätte ägaren, är förvärvet likväl giltigt, om lagfart på egendomen vid överlåtelsen var beviljad för överlåtaren och om förvärvarn vid överlåtelsen eller, när egendomen därefter överlåtits till annan, denne vid sitt förvärv varken ägde eller bort äga kännedom om att överlåtaren ej var rätt ägare.

Föreslagen lydelse

hans företrädares åtkomst var ogiltig eller av annat skäl ej gällde mot rätte ägaren, är förvärvet likväl giltigt, om lagfart på egendomen vid överlåtelsen var beviljad för överlåtaren och om förvärvarn vid överlåtelsen eller, när egendomen därefter överlåtits till annan, denne vid sitt förvärv varken ägde eller bort äga kännedom om att överlåtaren ej var rätt ägare.
Vad nu sagts gäller ej förvärv som skett vid exekutiv försäljning.

I fråga om upplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft, vilken gjorts av den som ej var rätt ägare till egendomen på den grund att hans eller någon hans företrädares åtkomst var ogiltig eller av annat skäl ej gällde mot rätte ägaren, äger första stycket motsvarande tillämpning, dock endast om den till vilken rättigheten uppläts vid upplåtelsen varken ägde eller bort äga kännedom om att upplåtaren ej var rätt ägare.

Om företrädare på grund av inskrivning finns bestämmelser i 17 kap.

20 kap.

6 §

Lagfartsansökan skall avslås, om
1. fångeshandlingen ej ingivits,
2. fångeshandlingen ej är upprättad såsom föreskrives i lag,

3. förvärvet avser köp eller byte och fångeshandlingen innehåller villkor, som enligt 4 kap. 4 eller 28 § medför att förvärvet är ogiltigt,

4. förvärvet avser del av fastighet och i 4 kap. 7—9, 28 eller 29 § eller eljest i lag föreskriven tid för ansökan om fastighetsbildning försuttits eller ansökan därom avslagits eller sådant förvärv eljest enligt lag är ogiltigt,

5. överlåtelsen står i strid med en mot överlåtaren gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen och, när överlåtelsen skedde, lagfart ej var beviljad för överlåtaren eller, om så var fallet, ärende om anteckning i fastighetsboken av inskränkning en var upptaget på inskrivningsdag,

Lagfartsansökan skall avslås, om
1. fångeshandlingen ej ingivits,
2. fångeshandlingen ej är upprättad såsom föreskrives i lag,

3. förvärvet avser köp eller byte och fångeshandlingen innehåller villkor, som enligt 4 kap. 4 eller 28 § medför att förvärvet är ogiltigt,

4. förvärvet avser del av fastighet och i 4 kap. 7—9, 28 eller 29 § eller eljest i lag föreskriven tid för ansökan om fastighetsbildning försuttits eller ansökan därom avslagits eller sådant förvärv eljest enligt lag är ogiltigt,

5. överlåtelsen står i strid med en mot överlåtaren gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen och, när överlåtelsen skedde, lagfart ej var beviljad för överlåtaren eller, om så var fallet, ärende om anteckning i fastighetsboken av inskränkingen var upptaget på inskrivningsdag,

Nuvarande lydelse

6. fastigheten tidigare överlåtits till någon vars förvärv enligt 17 kap. 1 eller 4 § äger företräde framför sökandens förvärv,

7. fastigheten sålts exekutivt till annan än sökanden och försäljningen enligt lag äger företräde framför dennes förvärv,

8. för sökandens rätt att förvärva fastigheten fordras myndighets tillstånd och i lag föreskriven tid för sökande av sådant tillstånd försuttits eller ansökan därom avslagits,

9. det är uppenbart att förvärvet av annan grund är ogiltigt eller ej kan göras gällande.

Föreslagen lydelse

6. fastigheten tidigare överlåtits till någon vars förvärv enligt 17 kap. 1 eller 4 § äger företräde framför sökandens förvärv,

7. fastigheten sålts exekutivt till annan än sökanden och försäljningen enligt 213 a § 1 mom. utskökningslagen (1877: 31 s. 1) äger företräde framför dennes förvärv,

8. för sökandens rätt att förvärva fastigheten fordras myndighets tillstånd och i lag föreskriven tid för sökande av sådant tillstånd försuttits eller ansökan därom avslagits,

9. det är uppenbart att förvärvet av annan grund är ogiltigt eller ej kan göras gällande.

Denna lag träder i kraft den dag Kungl. Maj:t bestämmer.

Nya lagen tillämpas ej i fråga om egendom som sålts exekutivt före ikraftträdandet.

5 Förslag till**Lag om ändring i sjölagen (1891: 35 s. 1)**

Härigenom förordnas, att 248 och 254 §§ sjölagen (1891: 35 s. 1) skall ha nedan angivna lydelse.

Lydelse enligt prop. 1973: 42

Föreslagen lydelse

248 §

Sjöpanträtt i fartyg upphör när ett år förflutit från det att fordringen uppkom, om ej före utgången av denna tid kvarstad eller utmätning, som sedermera åtföljes av exekutiv försäljning av fartyget, blivit säkerställd. Preskriptionstiden kan icke förlängas eller avbrytas men skall dock ej löpa medan laga hinder möter mot att fartyget beläggas med kvarstad eller utmätes för borgenärens fordran.

Vad i första stycket sägs om verkan av säkerställd utmätning gäller också när fartyg skall säljas exekutivt under konkurs eller enligt 10 § andra stycket, om försäljning begärts och fartyget tagits ur drift.

*Lydelse enligt prop. 1973: 42**Föreslagen lydelse*

254 §

Sjöpanträtt i inlastat gods. upphör när ett år förflutit från det att fordringen uppkom, om ej före utgången av denna tid antingen talan väckts i laga ordning eller kvarstad eller utmätning, som sedermera åtföljes av exekutiv försäljning av godset, blivit säkerställd. Preskriptionstiden skall ej löpa medan laga hinder möter mot att godset beläggas med kvarstad eller utmätes för borgenärens fordran.

Har fordran kommit under dispasschörs behandling, anses talan om fordringen väckt.

Vad i första stycket sägs om verkan av säkerställd utmätning gäller också när gods skall säljas exekutivt under konkurs, om försäljning begärts och godset omhändertagits av utmätningssmannen eller eljest satts under hans insegl.

Denna lag träder i kraft den dag Kungl. Maj:t bestämmer.

6 Förslag till

Lag om ändring i uppbördsförordningen (1953: 272)

Härigenom förordnas, att 60 § 3 mom. uppbördsförordningen (1953: 272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

60 §

3 mom. Bestämmelserna i 88 c § och 198 § 3 mom. utsökningslagen, 11 § lagen om exekutiv försäljning av fast egendom samt 3 § lagen om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m. skola icke äga tillämpning vid utmätning för skatt.

3 mom. Bestämmelserna i 88 c § och 198 § 3 mom. utsökningslagen, 11 § lagen (1971: 494) om exekutiv försäljning av fast egendom, 3 § lagen (197 : 000) om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m. samt 3 § lagen (1971: 500) om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m. skola icke äga tillämpning vid utmätning för skatt.

Denna lag träder i kraft den dag Kungl. Maj:t bestämmer.

¹ Omtryckt 1972: 75.

Utskottet

De i propositionen framlagda lagförslagen har närmast föranletts av de nya bestämmelserna om fartygshypotek, som riksdagen nyligen antagit (prop. 1973: 42, LU 1973: 22, rskr 1973: 272). Samtidigt som lagstiftningen om fartygsexekution anpassas till de nya bestämmelserna i sjölagen (SjöL) reformeras bestämmelserna i syfte att skapa ett modernt förfarande vid sådan exekution.

I propositionen har valts att ur utsökningslagen (UL) bryta ut reglerna om försäljning av skepp och skeppsbygge som är registrerat i Sverige eller i annat land till en särskild lag medan övriga bestämmelser om fartygsexekution enligt propositionen föreslås stå kvar i UL.

Förslaget till försäljningslag är uppbyggt efter mönster av lagen (1971: 500) om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m. men med de avvikelser som ansetts påkallade med hänsyn till en del skiljaktigheter mellan sjö rätt och lufträtt.

Beträffande lagförslagets huvudsakliga innehåll hänvisar utskottet till vad som anförs därom på s. 1.

Utskottet har vid sin granskning av lagförslagen inte funnit anledning till erinran mot det materiella innehållet i dessa. I formellt avseende vill utskottet däremot göra följande påpekanden.

91 § UL i dess nuvarande lydelse innehåller i tredje stycket föreskrifter om kungörelse angående exekutiv försäljning av fartyg eller gods i fartyget. I det till lagrådet remitterade förslaget till lag om ändring i UL föreslogs att tredje stycket i 91 § upphävdes. Beträffande registrerat skepp skulle i stället gälla 6 och 7 §§ i den föreslagna skeppsförsäljningslagen (SfL). I fråga om fartyg, som ej är införda i skeppsregistret, skulle enligt förslaget tillämpas de nuvarande bestämmelserna i fjärde stycket (tredje stycket i förslaget) som behandlar försäljning av gods i luftfartyg. Detta kom till uttryck i lagtexten (s. 198) genom att där infördes orden "fartyg som ej är infört i skeppsregistret".

Lagrådet anförde i sitt yttrande över paragrafen (s. 225) att med det citerade uttrycket tydligen avsågs den restgrupp av fartyg, som återstår att reglera i paragrafen sedan det nuvarande tredje stycket upphävts samtidigt med ikraftträdandet av SfL. Lagrådet påpekade vidare att SfL:s regler därefter skall tillämpas vid försäljning av de i 1 § SfL angivna objekten, nämligen skepp och skeppsbyggen införda i de svenska skepps- och skeppsbyggnadsregistren samt egendom som är införd i motsvarande utländska register. Enligt lagrådet var uppenbarligen avsikten att den restgrupp fartyg, som sålunda regleras i 91 § UL, ej skulle omfatta fartyg som är införda i utländskt register. Lagrådet förordade därför att det föreslagna tredje stycket i 91 § uttryckligen angavs gälla "fartyg, som ej är infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register".

I slutprotokollet anför föredragande statsrådet (s. 237) att lagrådets förslag till ändring av 91 § UL-förslaget syftar till att från paragrafens tillämpningsområde klart utestänga de fall då försäljning av skeppsegendom skall ske enligt SFL. Syftet kan enligt statsrådets uppfattning uppnås genom att det i lagrådsremissen använda uttrycket "fartyg, som ej är infört i skeppsregistret" ändras till "fartyg, som ej är registrerat". Det i propositionen framlagda lagförslaget har såsom framgår av lagtexten (s. 13 ovan) fått angivna formulering. Motsvarande ändring har även vidtagits i vissa andra lagrum till vilka utskottet återkommer nedan.

Utskottet vill för sin del anföra följande. Lagrådets förslag har på denna punkt frångått uppenbarligen i syfte att få till stånd en enklare och kortare lagtext. Det i propositionen framlagda förslaget förbiser emellertid den i SjöL genom prop. 1973: 42 införda definition på fartyg och de register som skall föras över fartyg. Enligt 2 § SjöL i dess nya lydelse skall sålunda fartyg, vars skrov har en största längd av minst tolv meter och en största bredd av minst fyra meter, betecknas som skepp. Annat fartyg kallas båt. Vid sidan av de i det föregående omnämnda skepps- och skeppsbyggnadsregistren skall över båtar i den omfattning Kungl. Maj:t bestämmer föras ett båtregister.

När i 91 § tredje stycket UL nu använts uttrycket "fartyg, som ej är registrerat" innebär detta att stadgandet sålunda ej kommer att omfatta skepp och båtar som är registrerade. För försäljning av registrerat skepp skall i stället gälla bestämmelserna i SFL men för registrerade båtar skulle det komma att saknas särskilda bestämmelser om kungörelseförfarande vid exekutiv försäljning, något som uppenbarligen inte varit avsikten.

Den i propositionen föreslagna formuleringen kan med hänsyn till det anförda inte godtas. Enligt utskottets mening bör tredje stycket i 91 § UL-förslaget i stället i enlighet med lagrådets förslag anges gälla "fartyg, som ej är infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register". Utskottet föreslår vidare att motsvarande ändringar vidtas i 139 § första och tredje styckena UL samt i 71 § fjärde stycket och 73 § första stycket i förslaget till lag om ändring i konkurslagen.

I övrigt föranleder propositionen inga särskilda uttalanden från utskottets sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen antar det i propositionen 1973: 167 framlagda förslaget till lag om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.;
2. att riksdagen — med förklaring att propositionen i denna del inte kunnat oförändrad godtas — för sin del antar 91 och 139 §§ i förslaget till lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 1) med i härvid fogad bilaga såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse;

3. att riksdagen antar förslaget till lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 1) i vad det ej omfattas av hemställan under 2;
4. att riksdagen — med förklaring att propositionen i denna del inte kunnat oförändrad godtas — för sin del antar 71 och 73 §§ i förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1921: 225) med i härvid fogad *bilaga* såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse;
5. att riksdagen antar förslaget till lag om ändring i konkurslagen i vad det ej omfattas av hemställan under 4;
6. att riksdagen antar
 - a. förslaget till lag om ändring i sjölagen (1891: 35 s. 1),
 - b. förslaget till lag om ändring i uppbördsförordningen (1953: 272),
 - c. förslag till lag om ändring i jordabalken.

Stockholm den 11 december 1973

På lagutskottets vägnar

ERIK SVEDBERG

Närvarande: herrar Svedberg (s), Svanström (c)*, fröken Anderson i Lerum (s), herrar Lidgard (m)*, Hammarberg (s), Börjesson i Falköping (c), fru Åsbrink (s), herr Sjöholm (fp)*, fru Lundblad (s)*, fru Jonäng (c), herrar Andersson i Södertälje (s)*, Winberg (m), Israelsson (vpk), fru Swartz (fp) och fru Nilsson i Sunne (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Av utskottet föreslagna lagändringar

A. Förslaget till lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 7)

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

91 §

Kungörelse om auktion å lösören skall ske minst åtta dagar innan auktionen hålles, där ej i fall som i 90 § 2 mom. sägs kortare tid för kungörandet finnes nödig. Auktion å fordran eller rättighet skall kungöras minst fjorton dagar förut; och varde tillika, där så kan ske, inom samma tid särskilda underrättelser om auktionen med posten avsända till borgenären och gäldenären. Skall i stad auktion å lös egendom kungöras mera än en gång, vare det gillt, om första kungörandet skett inom tid som nu är sagd.

Har gäldenären tillkommande rätt till andel i inteckning i hans luftfartyg eller därtill hörande reservdelar blivit utmätt, låte utmätningssmannen anskaffa särskild inteckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter; skall sådan handling anskaffas, må ej förr än det skett kungörelse om auktionen utfärdas. Skall försäljning ske av inteckningshandling, vilken tagits i mät hos någon, som enligt handlingen är personligen ansvarig för det däri förskrivna beloppet, åligger det utmätningssmannen, där ej med gäldenärens samtycke handlingen säljes med bibehållande av hans ansvarighet, att, innan handlingen utlämnas till köparen, förse densamma med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

Vid försäljning av fartyg, som ej är registrerat, eller av gods i fartyg eller i luftfartyg skall kungörelse ske minst tre veckor före auktionen och inom samma tid jämväl införas i allmänna tidningarna. Kungörelsen skall innehålla, att de borgenärer, som, ändå att de ej vunnit utmätning, äga rätt till betalning ur köpeskillingen för egendomen, hava att före auktionen anmäla sådant hos auktionsförrättaren på sätt i 139 § sägs. Minst tre veckor före auktionen skola ock, såvitt ske kan, underrättelser om försäljningen i rekommenderade brev sändas till borgenären och ägaren av egendomen samt till den som, enligt vad känt blivit, äger sjö- eller luftpanträtt i denna. Vinnes senare kunskap om sådan pant-

Vid försäljning av fartyg, som ej är infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register, eller av gods i fartyg eller i luftfartyg skall kungörelse ske minst tre veckor före auktionen och inom samma tid jämväl införas i allmänna tidningarna. Kungörelsen skall innehålla, att de borgenärer, som, ändå att de ej vunnit utmätning, äga rätt till betalning ur köpeskillingen för egendomen, hava att före auktionen anmäla sådant hos auktionsförrättaren på sätt i 139 § sägs. Minst tre veckor före auktionen skola ock, såvitt ske kan, underrättelser om försäljningen i rekommenderade brev sändas till borgenären och ägaren av egendomen samt till den som, enligt vad känt blivit, äger sjö- eller luftpanträtt i denna. Vinnes

Kungl. Maj:ts förslag

rätt, varde underrättelse genast av-sänd. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flyg-post.

Utskottets förslag

senare kunskap om sådan pant-rätt, varde underrättelse genast av-sänd. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flyg-post.

Om egendom som skall säljas svarar för företagsinteckning, skall auk-tionsförrättaren om möjligt underrätta inteckningshavaren om auktionen genom särskilt kallelsebrev, som skall sändas med posten minst två vec-kor före auktionen. Upplyses senare att företagsinteckning gäller i egen-domen, skall underrättelse genast sändas.

Skall försäljning ske av egendom vilken hör till sådan näringsverk-samhet som kan omfattas av företagsinteckning, skall auktionsförrätta-ren anskaffa gravationsbevis angående verksamheten.

139 §

När fartyg, som ej är *registre-rat*, eller gods i fartyg eller i luft-fartyg sålts, har borgenär, som ha-de sjö- eller luftpanträtt i egendo-men, rätt att få betalning ur kö-peskillingen enligt vad som anges nedan, såvida han framställt yr-kande därom före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsfördelningen.

När fartyg, som ej är *infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register*, eller gods i far-tyg eller i luftfartyg sålts, har bor-genär, som hade sjö- eller luft-panträtt i egendomen, rätt att få betalning ur köpeskillingen enligt vad som anges nedan, såvida han framställt yrkande därom före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskil-lingsfördelningen.

Svarar utmätt egendom för företagsinteckning, äger inteckningshava-ren erhålla betalning ur köpeskillingen, om han framställt yrkande där-om inom tid som nyss angivits. Vad nu sagts gäller dock ej i den mån sådan betalning måste anses obehövlig för att trygga inteckningshava-rens och efterföljande inteckningshavares rätt. Vid prövningen härav skall hänsyn tagas även till sådan egendom som gäldenären på annat sätt än genom företagsinteckningen ställt som säkerhet för intecknings-havarens fordran.

Skall under konkurs fartyg, som ej är *registrerat*, eller gods i fartyg eller i luftfartyg säljas utmättings-vis, äger även borgenär, som för sin fordran har förmånsrätt en-ligt 10, 11 eller 12 § förmånsrätts-lagen (1970: 979) rätt att erhålla betalning ur köpeskillingen, om han yrkat det före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsfördelningen.

Skall under konkurs fartyg, som ej är *infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register*, eller gods i fartyg eller i luftfartyg säljas utmättingsvis, äger även borgenär som för sin fordran har förmånsrätt enligt 10, 11 eller 12 § förmånsrättslagen (1970: 979) rätt att erhålla betalning ur köpeskil-lingen, om han yrkat det före auk-tionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsför-delningen.

B. Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1921: 225)*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

71 §

Vill förvaltaren efter första borgenärssammanträdet låta försäljning av lös egendom, som icke sker genom fortsättande av gäldenärens rörelse, äga rum annorledes än å auktion, begäre samtycke därtill av rätts ombudsman eller, om han vägrar, av borgenärerna. Innan ombudsmannen meddelar sitt beslut, skall han höra gäldenären, där det lämpligen kan ske.

Lös egendom, vari borgenär har panträtt eller annan särskild förmånsrätt, må ej i något fall utan hans samtycke säljas annorledes än å auktion, så framt hans rätt är av försäljningen beroende.

Samtycke som avses i första och andra styckena fordras icke, när förvaltaren vill genom fondkommissionär sälja på fondbörs noterat värdepapper till gällande börspris. Samtycke enligt andra stycket fordras ej heller för försäljning av lös egendom genom fortsättande av gäldenärens rörelse.

Skall fartyg, som ej är *registrerat*, gods i fartyg eller gods i luftfartyg säljas, äge förvaltaren, där egendomen finnes inom riket, begära försäljning i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom.

Skall fartyg, som ej är *infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register*, gods i fartyg eller gods i luftfartyg säljas, äge förvaltaren, där egendomen finnes inom riket, begära försäljning i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom.

Är fråga om försäljning av registrerat skepp, av luftfartyg eller av in-tecknade reservdelar till luftfartyg och finnes egendomen inom riket, skall vad i 70 § första och andra styckena sägs äga motsvarande tillämpning.

Skall gäldenären tillkommande rätt till andel i in-teckning som belastar hans luftfartyg eller till sådant fartyg hörande reservdelar säljas, låte förvaltaren innan försäljning sker anskaffa särskild in-teckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter. Skall försäljning ske av in-teckningshandling, som innehaves av gäldenären och för vilken han är personligen ansvarig, vare förvaltaren pliktig att, där ej gäldenären medgiver, att handlingen må försäljas med bibehållande av hans ansvarighet, förse handlingen med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

Bestämmelserna i 70 § sista stycket äga motsvarande tillämpning, när gäldenären tillhörig lös egendom under konkursen skall säljas i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom. I sådant fall skall förvaltaren dessutom, i den mån det är påkallat, i ärendet föra talan för borgenärer som ha förmånsrätt enligt 10, 11 eller 12 § förmånsrättslagen (1970: 979) samt genom brev underrätta borgenär om yrkande som han framställer på dennes vägnar.

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

73 §

Har borgenär lös egendom såsom pant eller eljest under pant-rätt i handom, äge han besörja, att egendomen varder såld å auktion eller, då fråga är om å fondbörs noterat värdepapper, genom fondkommissionär till gällande börspris; dock må sådan försäljning ej utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter första borgenärssammanträdet. Försäljning genom borgenärens försorg må ej heller ske, där förvaltaren vill lösa egendomen för konkursboets räkning; åliggande det borgenären att minst en vecka innan han vidtager åtgärd för egendomens försäljning hembjuda den åt förvaltaren till inlösen. Utgöres egendomen av fartyg, som ej är registrerat, eller av gods i fartyg eller i luftfartyg eller av intecknade reservdelar till luftfartyg, skall försäljningen ske i den ordning, som om dylik egendom, den där blivit utmätt, särskilt är stadgad. Skall egendomen säljas annorledes än utmättningsvis och är ej fråga om sådan försäljning av värdepapper, som enligt vad nyss sagts må ske utan auktion, må försäljningen ej äga rum å annan ort än den, där egendomen finnes, med mindre förvaltaren samtycker därtill; och låte borgenären förvaltaren minst tre veckor förut veta, när och var försäljningen skall ske. Har försäljning skett i annan än den för utmätt egendom stadgade ordning, vare borgenären pliktig att för förvaltaren redovisa för vad som influtit.

Har borgenär lös egendom såsom pant eller eljest under pant-rätt i handom, äge han besörja, att egendomen varder såld å auktion eller, då fråga är om å fondbörs noterat värdepapper, genom fondkommissionär till gällande börspris; dock må sådan försäljning ej utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter första borgenärssammanträdet. Försäljning genom borgenärens försorg må ej heller ske, där förvaltaren vill lösa egendomen för konkursboets räkning; åliggande det borgenären att minst en vecka innan han vidtager åtgärd för egendomens försäljning hembjuda den åt förvaltaren till inlösen. Utgöres egendomen av fartyg, som ej är infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register, eller av gods i fartyg eller i luftfartyg eller av intecknade reservdelar till luftfartyg, skall försäljningen ske i den ordning, som om dylik egendom, den där blivit utmätt, särskilt är stadgad. Skall egendomen säljas annorledes än utmättningsvis och är ej fråga om sådan försäljning av värdepapper, som enligt vad nyss sagts må ske utan auktion, må försäljningen ej äga rum å annan ort än den, där egendomen finnes, med mindre förvaltaren samtycker därtill; och låte borgenären förvaltaren minst tre veckor förut veta, när och var försäljningen skall ske. Har försäljning skett i annan än den för utmätt egendom stadgade ordning, vare borgenären pliktig att för förvaltaren redovisa för vad som influtit.

Vill ej borgenären föranstalta om försäljningen, äge förvaltaren där-om besörja. Dock må inteckning i luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg, vilken blivit av ägaren till den intecknade egendomen lämnad såsom pant, icke av förvaltaren säljas, utan äge han allenast låta sälja den rätt till andel i inteckningen, som efter ty särskilt är stadgat må tillkomma gäldenären.